

HERKEŞİN
UNUTTUĞUNU
BİZ
HATIRLAMASAK

PELİN ÖZKAN

—
Roman
—

Pelin Özkan, ODTÜ Fizik Bölümü ve Boğaziçi Üniversitesi e-MBA Programı mezunudur. Öğrencilik yıllarında reklamcılığa başladı, 12 yıllık reklamcılık hayatından sonra *MediaCat* dergisini yayımladı. *MediaCat*'in yanı sıra, *MediaCat*'in tüm yan yayınlarının ve *MediaCat Kitapları*'nın genel yayın yönetmenliğini yapmaktadır.

Pelin Özkan ekibiyle Kapital Medya çatısı altında her yıl onlarca *workshop*, seminer, Digital Age Summit, Brand Week İstanbul gibi etkinlikleri, Felis ve Women to Watch ödülleri, Lovemarks araştırmasını gerçekleştirmektedir.

2013'ten itibaren 8 yıl boyunca Bilgi Üniversitesi Pazarlama İletişimi Yüksek Lisans Programı'nı (Marka Okulu) yönetmiştir.

İlk kitabı *Hayatımız Reklam*'dan sonra *Herkesin Unuttuğunu Biz Hatırlamasak* romanıyla okurlarıyla buluşuyor.

HERKESİN UNUTTUĞUNU BİZ HATIRLAMASAK

Yazan: Pelin Özkan

Editör: Nimet Kırşan

Yayın hakları: © 2025 Dođan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Ekim 2025

2. baskı / Mart 2026 / ISBN 978-625-5941-66-4

Her 2000 adet bir baskı olarak kabul edilmektedir.

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Özer Özbey ve Gökçen Yanlı

Sayfa uygulama: Yeşim Ercan Aydın

Baskı: Ayhan Matbaa Basım San. Tic. Ltd. Şti.

Mahmutbey Mah. 2622 Sok. No: 6/41

Bağcılar - İSTANBUL

Tel. (212) 445 32 38 / Faks (212) 445 05 63

Sertifika no: 44870

Dođan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Herkesin Unuttuğunu Biz Hatırlamasak

Pelin Özkan

DOĐAN KİTAP
ÖRNEKTİR

Necati'ye...
Anneme... Babama...
Ve tüm bedel ödeyenlere...

1. Bölüm

En uzun gece

Geyikli Gecenin Sabahı kaybolurken

Gece yarısı geldiklerini hatırlıyorum. Bugün artık gelmezler diyerek salonun ışıklarını kapatmış, yatak odama gidiyordum ki zilin sesini duydum. Kolumdaki saate gözüm kaydı, biri on geçiyordu. Kahverengi çelik kapıya doğru yürüdüm, gözetleme deliğinden baktım. İki kişiydiler. Geri çekilip duvara yaslandım. Annemle Umudun uyumuşlar mıydı acaba? Önce onları mı uyandırsaydım? Peki ya kapıyı açmasam? Giderler miydi? Ya gitmeyip kırmaya kalkıştırlarsa? Ya seslere tüm komşular uyanırsa? Zil yeniden çaldı. Alacağım yanıtta emindim aslında, ama yine de sordum.

“Kim o?”

“Açın! Polis!”

Zinciri taktım, kapının kolunu çevirdim. Parmaklarım buzdan bir heykelin kıvrımlarına dokunmuşçasına ürperdi. Küçük aralıktan seslendim: “Kimliklerinizi görebilir miyim?” Tam zürafa boynu gibi bana doğru uzanan iki elin ucundakilere bakmaya çalışıyordum ki koridor karardı. Sadece tek kelimeyi okuyabilmiştim: Rüstem!

Sarı zinciri yuvasından çıkarıp açmaya davrandığımda öğlenkinden daha da ağırdı kapı. Kapının tam açılmasını beklemeden adamlar iterek gecenin sessizliğini yaran soğuk bir rüzgâr eşliğinde içeri daldılar. Önce esmer, bıyıklı adam girdi kafasını eğerek. Arkasından da Rüstem. Esmer adam girer girmez adeta kükredi: “Kimliğinizi hazırlayın bayan!”

Çantama uzanmadan ahşap portmantoda üst üste asılı olanlardan rengi lacivertten maviye dönmüş, ince hırkayı aldım. Üzerime geçirirken Umut’la annem koridorda belirdi. Adam Umut’a baktı, sonra bana dönüp, “Eşiniz mi?” diye sordu. Ne diyebilirdim ki? Üniversiteye yeni başlamış kardeşimi eşim zannetmesi en hafifinden izansızlıkla tarif edilebilirdi.

“Eşim değil, kardeşim” derken ince boynunun taşımakta zorlandığı sarı kafasını sağa sola sallayan soluk benizli Rüstem’e takıldı gözüm. Elindeki koca telsize konuşuyordu: “Bulduk, gelin!” *Neyi budunuz acaba Rüstem Bey? Kimi buldunuz? Emin misiniz bulduğunuza?* Bunları demek geçti içimden. Demedim.

Çantamdan kimliğimi çıkarıp adama uzattım. O kimliğe bakarken ben de onu inceledim. Eski moda, koyu kahverengi takım elbisenin içine mavi-beyaz çizgileri olan bir gömlek giymişti. Keskin bir yay gibi çatılmış kaşları, gergin yanakları, pos bıyıklarıyla bir polisten çok Yeşilçam filmlerindeki bekçileri andırıyordu.

“Eşiniz evde mi?” diye sordu, kimlikten başını kaldırmadan.

İçimde aniden esen bir rüzgârın yaprakları titrettiği gibi bir ürperti dolaştı. “Hayır” dedim.

Kafasını kaldırdı, gözleri düşmanıyla karşılaşmış gibi kısılmıştı. Bakışları kin doluydu. “Nerede peki?”

“Bilmiyorum, uzun bir süredir gelmiyor, görüşmüyoruz” diye yanıtladım gözlerimi kaçırarak.

Tam o sırada Rüstem de annem ve kardeşimle konuşuyordu. Daha doğrusu buyuruyordu: “Siz de kimliklerinizi çıkarın.”

Telefondakinin aksine daha kalın çıkmıştı sesi. O tarafa baktım, annemle göz göze geldik. Ah! Onun o korku dolu bakışları! Sadece korku değildi üstelik. *Ben sana demiştim, sen gör bakalım bundan sonrasında neler olacak*, der gibiydi. O an o kadar pişman oldum ki yüreğim sıkıştı. Gelecek bu muydu? Tekrarlanan geçmiş. Keşke sadece kardeşimi çağırıyordum.

“Damadın nerede teyze?”

Benzi solmuş annem titrek bir sesle bilmediğini söyledi.

Zil yeniden çaldı. Bu defa Rüstem uzandı kapı koluna. İçeri dört üniformasız adam daha girdi çamurlu ayakkabılarıyla. Laubali, lakayt tiplerdi. Bir tanesi sakız çiğniyordu. Adamlardan ikisi girer girmez bir adım ötedeki salona dalıp ışığı açtı. Ortamın biraz daha aydınlanmasıyla Rüstem’in ince uzun ve çıkıntılı burnu daha da büyümüşü sanki. Kendimi, *Kesin Karadenizlidir bu*, diye düşünürken buldum, sanki zamaniymiş gibi. İnsan zihni ne garip. Dipsiz bir kuyu gibi. En olmadık zamanlarda, en olmadık düşüncelere dalıyor.

“Evi arayacağız” dedi ilk gelen ürkütücü adam. Benden çok diğerlerine seslenir gibiydi. Son gelen ikisiyle birlikte ilerledi. Bir an tereddüt etsem de peşlerine takıldım. Sanki gerçekten bu olanları yaşamıyor da bir rüyanın içerisinde yürüyor gibiydim.

İlkin iki adım ötedeki mutfağa girdiler. Ardından tuvalet, banyo, annem ve kardeşimin kaldığı oda, yandaki yatak odamız... Dolapları açıyorlar, içindekileri hoyratça yerlere savuruyorlar, kapıların ardına bakıyorlardı. Hatta perdelerin arkasına bile baktılar. Her köşeyi didik didik aradılar. Evin havası tümüyle değişmişti. İşten yorgun argın dönüp sığındığımız o huzurlu, sevgiyle dolup taşan evimiz şimdi korku ve belirsizliğin hüküm sürdüğü bir sahneye dönüşmüştü.

Yatak odasından sonra bitişikteki kapalı kapıya yöneldiler. Adımlarımı hızlandırdım, “Bir dakika, bekleyin lütfen” dedim, önlerine geçtim. Usulca kapıyı açtım, koridorun zayıf sarı ışığının

yardımla ahşap minik beşiğe doğru yürüdüm, bebeğimi kucaklayıp odadan çıktım. Adamlar bir an donup kaldılar. Gözleri, gördüklerine inanamaz bir halde bebeğime sabitlendi. Şaşırmışlar mıydı? Neden ki, solcuların bebekleri olmaz mı sanıyorlardı?

Odaya girip ışığı açtıklarında Deniz ağlamaya başladı. Bir yandan onu sarmalamış, kucağında sallıyor, bir yandan da adamları izliyordum. Neyse ki işleri çabuk bitti. Bu odada yerlere saçacak pek bir şey yoktu ne de olsa.

“Bebeği uyutun, konuşmamız lazım bayan.”

Pos bıyıklıydı konuşan. Yine kanımı donduran o ses. Üstelik yanıtımı beklemeden yürüdü gitti. Peki diye mırıldandım, peşlerinden bakarken.

Size de, kendime de yalan söyleyecek değilim. Biliyordum bunun her an olabileceğini. O gün de biliyordum. Bununla yaşıyordum zaten.

Zor zamanlardı. Yürekllerimiz ağzımızda, telefon çaldığında ürker, kapı vurulduğunda gözlerimizi far tutulmuş tavşanlar misali karşımızdakine diker, “Hayırdır inşallah” diye fısıldardık. Öyle ki cama vuran yağmur damlaları bile ürpertirdi tenimizi. Korku muydu diyeceksiniz? Tam değil. Tanımlamakta zorlandığım bir his. Mesela bir gölgenin ardından kaybolan bir kuş gibi hızlı ve geçici bir titreme düşünün. Zihnin labirentlerinde yanıkılanan sürekli bir fısıltı değil de o anda beliren, kalpte kısacık çarpıntı yaratan bir kıvılcım gibi gelip geçiveren bir duygu. Bu sabah telefondaki sesi hatırladım: “Ali’yle görüşebilir miyim?”

Kulak zarımı titreten ince bir sestti. Ali’ye bakmıştım, çizgilerin büyüdü dünyasında kaybolmuş, adeta çizim masasının dekoruna karışmış halde çalışıyordu.

“Ali Bey yok, kim arıyor?”

Telefondaki “Keçiören’den arkadaşım ben, Rüstem” deyince tedirginliğim haklı bir sebep bulmuşçasına daha da artmıştı. Notu var mıydı Rüstem Bey’in?

“Notum yok hanımefendi, ararım tekrar.”

Tam “Ali Bey gelmiyor uzun süredir” diyecektim ki çat diye bir ses duyunca cümle boğazıma geri kaçmıştı. Bordo telefonun ahizesini yerine bıraktım.

Rüstem mi demişti? Keçiören? Ali’den pek duymadığım iki kelime. Hele ki Rüstem’i hiç duymamıştım.

“Ne oldu Zeynep, kimdi arayan?”

“Keçiören’den arkadaşınmış, Rüstem” diye fısıldadım.

Elindekileri bıraktı, bana baktı, zaten iri olan kahverengi gözleri küçük bir şeyleri yutacak kadar büyümüştü. Ben daha önce davrandım: “Her an gelebilirler Ali, çıkmamız lazım” dedim göğsümdeki davulun sesine ve şakaklarımdaki basınca alırdırmadan.

* * *

Eve vardığımızda elim ayağım boşalmış bir şekilde beyaz ör-tüyle kaplı yatağa oturdum. Birkaç dakika sonra elinde küçük spor çantayla Ali de gelip yanıma oturdu. Işık hızıyla çantasını toparlamıştı anlaşılın.

“Merak etme canım, korkma tamam mı? Bunların hepsi geçecek, bir gün gelecek hiçbirini hatırlamayacağız.”

Geçecek miydi gerçekten? Peki, ne zaman? Nasıl? Babamınki-ler gibi ya hiç geçmezse? Suratımda avuçlarının sıcaklığını his-settiğimde bunları düşünüyordum. Sonra kollarının arasına aldı beni. O saçlarımdan, dudaklarımdan, gözlerimden öperken ben robot gibi hiç kıpırdamadan durdum. Ayrıca dilsizleşmişim de. İstesem de konuşamıyordum. Diyecek bir şey bulamıyordum.

“Hadi gel” dedi Ali.

Elimden tuttu, kalktık, birlikte koridoru geçerken sanki uzak-lardan gelen bir uğultu gibiydi sesi. Deniz’i öpmemi, ona en kısa zamanda döneceğini söylememi istiyordu. Kapıya geldiğimizde bana tekrar sarıldı. Kulağıma annemi ve kardeşimi aramamı fı-sıldadı.

“Bir süreliğine buraya gelsinler. Yalnız kalma lütfen sevgilim, tamam mı?”

Sırtında çantası, birinci katın merdivenlerinden hızla inerken arkasından baktım, uzun kumral saçlarının dalgalanışını ve gözden kayboluşunu izledim. Bir yandan da bu gidişin ne anlama geldiğini düşünüyordum. Sanırım annemin beni defalarca uyardığı, evlenmemize bu yüzden karşı çıktığı yeni hayatımızın ilk adımlarıydı bunlar.

Yeni hayatımız! Karanlık bir gecede yalnız başına ormanda yürümek gibi. Her adımda arkama bakmak, her gölgeden ürkmek, en küçük seste irkilmek, rüzgâr gibi oradan oraya savrulmak... Dejavu! Tanıyordum ben bu yaşamı...

Şimdi beni, yani polislerin konuşmaları gereken “bayanı” bekleyedursunlar, önce o odaya giriyordum. Duvarlarında tavşanların zıpladığı süt kokan odaya... Ne tartışmıştık o kâğıtları seçerken Ali’yle. O tutturmuştu pembe duvar kâğıdı alalım diye. Klişelerle oldum olası kavgalı olan ben karşı çıkmıştım tabii ki. Şimdi düşününce ne kadar anlamsızmış. Kapıyı sıkıca kapadıktan sonra koltuğa oturup bebeğimi emzirmeye başladım. Bakışlarım Deniz’deydi, ya aklım? Ali’yle benzer şeyleri defalarca yaşamış arkadaşımız Zafer’in bir hafta önce söyledikleri kulaklarımda çınlamakla kalmıyor, zihnimde de onlarca soru ve keşkeler eşliğinde cirit atıyordu.

“Eve gelirlirse amirleriyle doğrudan konuş Zeynep. Ama dikkatli ol, sonra seni rahatsız etmesinler” demişti Zafer. Neden sormamıştım ki “Ne demek istiyorsun? Nasıl rahatsız edebilirler, tam olarak ne konuşmalıyım?” diye...

Tamam amirleriyle konuşacaktım. Peki ama ne diyecektim? Nasıl bir manevra yaparsam kurtulabilirdik? Ayrıca amir hangisiydi? Kesin o sesi kış ayazı gibi insanın tenini donduran pos bıyıklı adamdır. Hali tavrı buraların kralı benim der gibiydi çünkü.

Düşüncelerimle boğuşurken iştahla meme emen Deniz beni yoklarcasına tüylerimi diken diken eden bir ısırık aldı. Her sarıntıya dayanabilen bir kaya gibi hissettim kendimi o an. Samanlıkta iğne aramaya hazırlanıyordum ama olsun. Yapacaktım o konuşmayı. Çocuktum, babam için bir şey yapamamıştım. Ama Ali'yi, bizi kurtarabilirdim belki.

“Sakin olun, bu rutin bir işlem, tüm TÖBDER yöneticilerinin evlerini arıyorlar” demişti, bizi ve annemi küçük odaya alırken. En çok da annemi sakinleştirmeye çalışmıştı. “Korkacak bir şey yok. İfademizi aldıktan sonra bırakırlar.”

Hiç unutmam. 12 Eylül darbesi olmuştu. Öncesinde zaten kaos halinde olan hayat iyice cehenneme dönmüştü. Bir ay geçmiş geçmemiş eve gelmişti askerler. Bir gece yarısı. Yataklarımızdan korkuyla fırlamıştık. Babam o kadar sakindi ki. O kadar bize cesaret vermeye çalışmıştı ki! Güvenmiştim söylediklerine. Hemen geleceğini, üzülmemeleri gerektiğini söylemişti kardeşlerime. Ama ilk kez böyle olmamıştı.

Deniz'in dudakları hızını yitirip, gözleri kapanınca usulca kalktım. Ahşap parmaklıklara yaklaştım, bir kuşu yuvasına bırakır gibi yatırdım kızımı. Kapıyı açtım, tekrar döndüm. Koridordan sızan ışık yüzüne vuruyordu. Bir süre onu seyrettim. Yüzündeki o masum tebessüm karanlık bir ormanda dolanırmış gibi içimi sarmış olan tüm korkuları alıp götürdü.

Salona girdiğimde önce annemi ve kardeşimi aradı gözlerim. Oradaydılar. Sağdaki yemek masasında yan yana ilişmiş, çiçeklerle dolu mavi cam vazoyu kendilerine siper etmiş, diğerlerinin onları görmesini engelleyebilirlermiş gibi başları hafif öne eğik oturuyorlardı. Dünyanın bütün yükü annemin külçeye dönmüş omuzlarındaydı sanki.

Sonra adamlara baktım, gecenin ıssızlığında salonun her yanına dağılmışlardı. Hiç kimse halinden memnun görünmüyordu. Kendi aralarında konuşuyorlardı ama sessizliği gereksiz cümlelerle doldurmaya çalışır gibi halleri vardı.

“Amiriniz kim?” diye sordum.

“Benim!”

Sesin geldiği yöne bakmama bile gerek kalmadan anladım kim olduğunu. Evet, tam da tahmin ettiğim gibi, ilk gelenlerden Rüstem’in yanındakiydi amir.

“İsminizi alabilir miyim?”

Yanıt kısa bir sessizliğin ardından geldi: “Komiser Mustafa Sönmez.”

Kelimeler ince bir buz tabakası gibi kırılğan ve delici bir şekilde yankılandı, öyle ki bir an ilkökul öğretmeninini karşısındaki hazır ola geçen siyah önlüklü küçük Zeynep oluverdim. Neyse ki toparlanmam uzun sürmedi. Adama baktım. “Mustafa Bey, sizinle özel görüşebilir miyim?” dememle birlikte içeriye ani bir sessizlik hâkim oldu, hatta suratlara da bir şaşkınlık oturdu.

Adam da bir süre sustu, yanıt vermedi, ardından arkadaşlarına baktı ve “Rüstem” diye seslendi.

“Hayır, hayır” dedim. Artık öğretmen edasıyla konuşan bendim.

“Sadece sizinle görüşmek istiyorum. Mümkünse baş başa.”

O sırada ayağa kalkmış olan Rüstem’in yeniden oturmakla ayakta kalmak arasındaki kararsızlığı duruşundan anlaşılıyordu. Devam ettim: “İsterseniz mutfakta konuşabiliriz.”

Komiser Mustafa ayağa kalktı, Rüstem ise kadifesi yıpranmış kahverengi kanepeye yönelip tekrar oturdu.

Salonun kapısından çıkarken döndüm, diğerlerine bakarak, “Mustafa Bey’e kahve yapacağım, sizler de alır mısınız?” dedim. Sallanan kafalarla olur sesleri karıştı birbirine. “Nasıl alırsınız?” diye sorunca hepsi şekerli istedi, Rüstem hariç. O, “Az şekerli” dedi.

Her iki tarafı ahşap dolaplarla kaplı dar mutfakta pencerenin önündeki minik masaya buyur ettim komiseri. Adam sandalyelerden birini çekti, üzerinden taşarak otururken ona da kahvesini nasıl istediğini sordum.

“Benimki sade olsun.”

O sırada kardeşim mutfağın kapısında göründü, belli belirsiz bir sesle “Yardım edeyim mi abla?” dedi. En üst raftaki kahve fincanlarını almasını istedim.

Önce içeridekilerin kahvelerini yaptım, Umud’la gönderdim. Komiserin kahvesiyle iki bardak suyu masaya bıraktığımda adamın cebinden Samsun paketini çıkardığını gördüm. İçinden bir sigara aldıktan sonra bana da uzattı. Teşekkür edip masadaki küllüğü ona doğru ittim. Taşmış kahvenin yanık kokusu sigara dumanıyla karışınca midem ağzıma geldi. Camı hafif araladım. Sırtımı dikleştirdim, sessizce derin bir soluk aldım, artık hazırdım.

“Mustafa Bey, eşim bu dava sürerken üç yıl tutuklu kalmış. Mahkeme bitti, ceza aldı ve gidip bir yıl daha yatması lazım. Ama istemiyor. Çünkü yasanın kalkacağına inanıyor.” Adam sözümü kesme otomatik tüfek gibi daha da devam edecektim.

“Daha önce kaç kere geldiler?”

Kim daha önce kere gelmişti?

Anlamadığımı fark edince, “İnfaz polisi” dedi.

“Kimse gelmedi” dedim çabucak.

Adam “İmkânsız” diyerek beni sıkıştırmaya devam edince ilk onların geldiğini söyledim. Dikkatimin dağılmasına izin veremeyecek, o konuşmayı ne pahasına olursa olsun yapacaktım. Hiç boşluk bırakmadan devam ettim: “Bakın Mustafa Bey, 141-142 iptal edilecek. Eşimin cezası kalkacak. Bir şey yapamaz mıyız?”

Adam şaşkınlıktan bir kurbağanınkine dönüşen gözlerini bana dikti. “Nerelisin sen bacım?” diye sordu.

Bacım mı? Sesindeki buzlar minik de olsa çözülmeye mi başlamıştı? Ama bacım dese de adamın hoşlanmadığı bir şey karşıındaymış gibi yüzüme hiç bakmaması da dikkatimden kaçmamıştı. Olsun, kulağı bendeydi muhakkak. Hem bu da bir şeydi. En azından “bayan”dan “bacım” a terfi etmiştim.

Ben susmaya devam edince nihayet başını kaldırıp “Sorumun yanıtı nerede?” der gibi baktı.

Nereli miydin? Hiçbir yerli. Kendini herhangi bir yere ait hissedememek. Hiçbir şeye. Şehirlere, kasabalara, okullara, topluluklara... Sahi nereliydin ben?

Anneannem yeni tanıştığı arkadaşlarıma her defasında aynı soruyu sorardı: “Memleket?” Neresiydi benim memleket? Çocukluğumun yaz aylarında sadece birkaç kez gittiğim, bir yanında sarıçam ve meşe ağaçlarıyla kaplı kocaman dağın yükseldiği, babamın o minicik köyü mü? İlkokulu okuduğum, hafızamda sadece birkaç puslu fotoğrafın kaldığı o küçük kasabalardan biri mi? Ya da o zalim öğretmenle özdeşleşen ilçe mi? Peki ya hep bana yabancı, en iyimser deyimle misafir hissettiğim o sıcak, boğucu sanayi şehri?

“Ailem Karşılı, ben Ankara’da büyüdüm” dedim.

Geç de olsa kendime bir memleket bulabilmiş olmanın rahatlığı yayıldı iliklerime. Doğru, 15 yaşında taşınmış olsam da aslında ben Ankara’da büyümüştüm. İnsan mutlu olduğu yeri sahiplenmeli. Evet, Ankaralıydım ben! Neşeyle hüznü, coşkuyla acıyı bir arada yoğurduğumuz canım Ankara. Üniversitede sevdiğim bölümde okuyabildiğim, okurken de çalışabildiğim ama en önemlisi hayatımın hediyesi Ali’yle tanıştığım, yaşam enerjimi Denizimi doğurduğum Ankaram.

“Siz nerelisiniz Mustafa Bey?”

Sınavda beklemediği yerden soru gelmesinin şaşkınlığı oluştu adamın yüzünde. “Ben mi? Urfalıyım bacım” dedi. Bacım dese de sesindeki mesafe yerinde duruyordu.

“Bak, belli ki sen çok mert bir bacısın. Ama ben böyle bir konuşmayı seninle yapmam. Ali’yle görüştür beni.” Sanırım Ali’yi uzun süredir görmüyorum lafına inanmamıştı.

“Yerini biliyorum Ali’nin. Bakın, ben de yatıp kurtulmasını istiyorum Mustafa Bey” dedim bir yerlere yetişmenin telaşıyla.

“İnsan ömründe bir yıl nedir ki?” Diğer yandan Alisiz bir yılın nasıl geçeceğini düşündüm. Tam bir kaos olurdu her halükârda. Bebeğim, işler, ailem, sorumluluklarım... Yok düşünmesem daha iyi. Devam ettim konuşmaya...

“Eşim o yasanın kalkacağından o kadar emin ki. Zaten üç yıl boşu boşuna yattığına inanıyor. Daha fazla yatmak istemiyor. Bir çözüm bulamaz mıyız?”

Suratıma baktı ama neredeyse bakışlarıyla oklar fırlatıyordu. Sonra, “Ben böyle bir şeyi bir kadınla konuşmam bacım” dedi.

O kadar kararlı dökülmüştü ki kelimeler... Tıpkı fırtınalı denizlerde rotasını kaybetmeden ilerleyen bir gemi gibi karşımda dimdik duran adama baktım, hiç vazgeçmeye niyeti yok gibiydi. Bir an ben mi vazgeçsem, her şeyi oluruna mı bıraksam diye düşünmedim değil. Belli ki inatçıydı. Ama olsun, ben de az keçi sayılmazdım. Vazgeçmeyecektim. Hem bir kadınla konuşmam ne demek? *Vallahi öyle bir konuşacaksın ki Komiser Bey, kendin bile şaşıracaksın*, dedim içimden.

“Mustafa Bey! Bu dosyayı biraz idare etseniz? Tabii ki çok riskli olduğunu biliyorum. Riskleri...”

“Olmaz bacım, 141-142 kalkmaz” dedi araya girerek. Ben konuşmayı ilerletmeye çalıştıkça o geriye sarıyordu.

“Bakın Mustafa Bey, birkaç yıl önce Berlin Duvarı yıkılacak deseler inanır mıydınız?”

“Bacım, bu öyle bir şey değil” diye yanıtladı tartışmaya bir sıfır önde başlayan bir maç yorumcusu edasıyla. “İmkânsız! Bu devlet 141-142’yi kaldırmaz.”

Kaldırmak zorunda. Binlerce insan suçsuz yere bu yasadan yargılandı. Sırf düşündükleri, sordukları, okudukları için. Şimdi bunları ona söyleyecek değildim tabii. Onun yerine, “Eşim takip ediyor gelişmeleri, bana anlattı. Yasa iptal için meclise her geldiğinde bir olay oluyor, oylanamadan tekrar rafa kaldırılıyor” demekle yetindim.

“Hani eşinle görüşmüyordun?”

Tam isabet. Arkadaşınla siyasi bir tartışmaya girişmiş gibi kendini kaybedersen olacağı buydu Zeynep! Bu ne dikkatsizlik?

“Telefonda söyledi” diye yanıtladım sakın kalmaya çalışarak. “Eninde sonunda kalkacak bu yasa. Çok fazla insan mağdur edildi, pek çoğu haksız yere yargılandı, ceza aldı.”

Daha fazlasını söylesem, neme lazım şimdi, beni de şuracıkta alabilirdi bu adam. Darbenin üzerinden dokuz yıl geçti, artık demokrasiye geçmemiz gerekmez mi diyebilmeyi isterdim oysa. Hangi çağda yaşıyoruz diye sormayı, düşüncenin suç olması aklınıza yatıyor mu demeyi de...

“Şimdiye kadar kimsenin gelmemesi ilginç. Bu eski bir dosya, gelmiş olmaları lazımdı” diye mırıldandı adam. Bana değil, kendine konuşmuştu sanki. Hayır bu kez izin vermeyecektim konuyu tekrar başa sarmasına.

“Ne dersiniz? Dosyayı hiç olmazsa bir yıl saklamanız için ne...”

“Bacım bak! Birincisi böyle bir şeyin pazarlığı olmaz. İkincisi böyle bir konuyu seninle konuşmam.”

Kalın, küt parmaklarıyla üçüncü sigarasını söndürürken devam etti: “Yarın cuma namazından sonra büroya gelirim, herkese izin ver, sadece Ali’yi çağır. Başka kimse olmasın, biz onunla konuşuruz.”

Dikkatim ellerine kaydı. Tırnakları ne acayıptı öyle, üçgen şeklinde. İlk kez bu kadar iri ellerde böylesine küçük tırnaklar görüyordum.

Yeni bir şeyler söylemeye fırsat bırakmadan adam kalktı. Ne yani, şimdi ben akıntıya kürek mi çekmişim?

Mutfağın kapısını açıp yan taraftaki arkadaşlarına doğru yürüdüğünde çaresiz ben de arkasına takıldım. Salona girdiğimde ilk Rüstem’i gördüm. Ayaktaydı ama ilginç olan bu değildi. Elinde Ali’nin defteri vardı. Bunu fark ettiğim anda zaman sanki

durdu. Evin içindeki hava çekilmiş gibi nefesim kesildi. Ne ara almıştı onu? Ali'nin baş ucunda dururdu o defter hep. Neden kaldırmayı akıl edememiştim ki! Olacak iş değildi!

“Rüstem Bey, o defteri neden aldınız?”

Rüstem oralı olmadı. Beni hiç duymamış gibi, “Komiserim bunu alsak iyi olur, delil niteliği taşıyor olabilir” dedi Mustafa Bey'e bakarak.

Ne? Ne delili? Duvara tutundum bir an.

“Ama... Ama o çok kişisel bir şey, eşimin yıllarını verdiği bir çalışma...” dedim sesim titreyerek. “Lütfen! Mustafa Bey!”

“İnceledikten sonra bakarız” diye yanıtladı soğuk bir sesle komiser. Sanki biraz önce “bacım, macım” diyen o değilmiş gibi sendeki fırtına geri gelmişti. “Gerekirse iade ederiz.”

“Ne alakası var? Bu nasıl bir delil olabilir ki? Lütfen!” diye ısrar etsem de pek oralı olmuş gibi görünmüyordu.

Gecenin başından bu yana en çaresiz hissettiğim an oydu sanırım. Ağlamamak için zor tuttum kendimi. Bunu nasıl anlatabilirdim ki Ali'ye? Tam ne demeliyim acaba, o defteri nasıl geri alabilirim diye bocalarken komiser adamlarına döndü ve “Gidiyoruz arkadaşlar” diye buyurdu. Eve dolmuş adamlar küçük bir sürü oluşturup çıktılar. Arkalarından öylece bakakaldım. Tüm kelimelerim boşluğa savrulmuştu.

Ne diyecektim ben şimdi Ali'ye? “Senin *Geyikli Gece'nin Sabahı* notlarını aldılar Ali. Engelleyemedim.” Nasıl söyledim ki bunu? Bir su damlasının göle düşüşü gibi tüm bedenime yayılan bir titreme hissettim. Kendimi Rüstem'in biraz önce kalktığı koltuğa bıraktım.

Geyikli Gece'nin Sabahı Ali'nin hapisanede yazmaya başladığı romanıydı. Adını en sevdiği şair Turgut Uyar'ın en sevdiği şiirinden esinlererek koymuştu. Her şeyi ama her şeyi o defterdeydi. Hapisteki günleri, orada yitirdikleri, arkadaşları, anıları... Hayalleri, acıları, sızları, hayal kırıklıkları.... Uğruna mücadele verdik-

leri, inşa etmeyi düşlemekten vazgeçemedikleri cesur yeni dünyaları... O notlar sadece ona ait değildi, bir kuşağın kendi hayatları pahasına peşinden gittikleri ideallerinin, hayallerinin toplamıydı. Bir sabah uyandıklarında kendini ranzasına asmış halde buldukları arkadaşları Hüseyin'e ithaf edecekti romanını. Her şeye karşın bir gün o Geyikli Gece'yi bulacakları ve güzel sabahına uyanacakları inancını hiç yitirmemişti Ali.

Onun enerji kaynaklardan da biriydi aynı zamanda o roman. Her sabah uyandığında yataktan bir süre çıkmaz, defteri eline alıp tekrar tekrar okur, yeni notlar düşerdi. Zaman zaman bazı bölümleri sesli okur, "Nasıl olmuş?" diye sorardı gözlerinden ışık saçarak. "Artık bir yayınevi bul, editör baksın Ali" derdim çoğu kez. "Yok, daha var" diye yanıtlardı her seferinde. "Henüz tamamlanmadı."

"Abla, iyi misin?" Umut baş ucumda durmuş bir bardak su uzatıyordu. Suyu aldım, birkaç yudum içtim.

"İyiym canım, yok bir şeyim" dedim ayağa kalkarken. Şimdi bunları anlatarak o ikisini daha fazla üzmenin bir anlamı yoktu.

"Hadi uyuyalım" diyerek annemin koluna girdim. Kadıncağızın nasıl titrediğini ancak o zaman fark edebildim. Babamı götürdükleri gece de böyle olmuştu, hatırlıyorum. Anneme yatak odasına kadar eşlik ettim.

Keşke bu akşam bir rüya olsa, diye geçirdim aklımdan kendi odama girerken.

Bir kapı zili çalar, bir defter kaybolur, bir roman yarım kalır...

Bir gece vakti sessizliği bölen zil sesiyle Zeynep'in hayatı çatırdamaya başlar. Bir evin kapısı aralanır; içeri sadece polis değil, geçmişin hayaletleri, korkular ve cevapsız sorular da girer. Eşi Ali'nin yıllar önce yazmaya başladığı bir roman taslağı artık yalnızca bir edebi metin değil, bastırılmış bir kuşağın, susturulmuş bir inancın taşıyıcısıdır.

Bir ülkeyi sevmenin görünmeyen yükü, yalnızca mahkeme salonlarında ya da hücrelerde değil, en çok da evlerin içinde, kalplerin derinliğinde taşınır. Zeynep'in gözünden bir annenin bitmeyen sabrı, bir kadının sessiz direnci, bir eşin kaygılı bekleyişi ve hafızayla verdiği savaş sayfalara dökülür. Her satır, bir dönemin gölgesinde büyüyen sessiz çığlıkların izini sürer.

Herkesin Unuttuğunu Biz Hatırlamasak, Pelin Özkan'ın kaleminden geçmişle bugünün, özel olanla politik olanın iç içe geçtiği sarsıcı bir roman. Unutmaya zorlanan bir ülkenin belleğinde dirençle tutulan bir avuç gerçeği anlatıyor. Çünkü bazı sabahlar, yalnızca hatırlayanlar sayesinde doğar. Ve hatırlamak, bazen en büyük direniştir.

